

LOPPURAPORTTI

Kulkuri, kestävän liikkumisen lähettiläs 2019

Helsingin kaupunki, Ympäristöpalvelut
Kirsikka Pynnönen, Projektiasiantuntija

Sisältö:

1. **Hankkeen tausta**
2. **Tavoitteet**
3. **Hankkeen toteutus**
 - a) **Kouluvierailut**
 - i. Koulujen kontaktointi
 - ii. 1-3 luokkien vierailukonsepti
 - Taitorata pyörille ja muille menopeleille
 - Fiksun liikkujan suunnistus
 - iii. 4-9 luokkien + lukioiden vierailut
 - iv. Palaute opettajilta
 - v. Huomioita kouluvierailuista
 - b) **Tapahtumat**
 - i. Tapahtumavierailut
 - ii. Kestävän liikkumisen ilta
 - iii. Lasten liikennekaupunki
 - c) **Tuotetut materiaalit**
 - d) **Viestintä**
 - i. Instagram ja Youtube
4. **Tulokset**
5. **Johtopäätökset**
6. **Ehdotuksia jatkotoimenpiteiksi**

1. Hankkeen tausta

- Liikenteen päästövähennystavoitteisiin pääseminen vaatii ajoneuvokannan uusimisen lisäksi ajettujen kilometrien vähentämistä ja runsaasti asennekasvatustyötä.
- Helsingissä ei ole ollut tarjolla kestävään liikkumiseen keskittyvää **kouluyhteistyötä** (HSL on tarjonnut aikaisemmin kestäväää liikkumista sivuavia kouluvierailuja).
- Kulkuri, kestävä liikumisen lähettiläs -hanke sai Traficom (Liikenne ja viestintäviraston) myöntämää liikumisen ohjauksen valtionavustusta vuodelle 2019.

2. Tavoitteet

- Kulkuri, kestävän liikkumisen lähettiläs -hankkeen tavoitteena oli kehittää kestävän liikkumisen **ympäristökasvatuskonsepti** ja *testata* sitä (*kuka? kenelle? milloin? millä volyymillä? integrointi rakenteisiin? monistettavuus?*).
- Missiona oli lisätä lasten ja nuorten ja heidän perheidensä **tietoa kestävästä liikkumisesta ja omien liikkumisvalintojen ympäristövaikutuksista**, sekä kannustaa liikkumaan kestävämmiin.
- Keinoina tiedon lisäämiseen olivat:
 - Kouluvierailut
 - Tapahtumavierailut
 - Materiaalien tuottaminen ja jako
 - Some-viestintä

3. Hankkeen toteutus

- a) Kouluvierailut
 - i. Koulujen kontaktointi
 - ii. 1-3 luokkien vierailukonsepti
 - Taitorata pyörille ja muille menopeleille
 - Fiksun liikkujan suunnistus
 - iii. 4-9 luokkien + lukioiden vierailut
 - iv. Palaute opettajilta
 - v. Huomioita kouluvierailuista
- b) Tapahtumat
 - i. Tapahtumavierailut
 - ii. Kestävän liikkumisen ilta
 - iii. Lasten liikennekaupunki
- c) Tuotetut materiaalit
- d) Viestintä
 - i. Instagram ja Youtube

a. Kouluvierailut

- Kouluvierailuja toteutettiin Helsingin peruskouluissa ja parissa lukiossa syksyllä 2019.
- Tavoitteena oli aloittaa yhteistyö *viiden peruskoulun, kahden lukion ja kahden ammattikoulun kanssa*. Peruskouluilla (etenkin alakouluilla) oli hyvin suuri kiinnostus vierailuja kohtaan ja vierailuja toteutettiin suunniteltua huomattavasti enemmän. Yhteensä kouluvierailuilla tavoitettiin:
 - 1912 peruskoululaista (95 luokkaa, **31 eri koulusta**)
 - Näistä 1-3 luokkalaisia oli 15 eri koulusta, 57 luokkaa, 1128 oppilasta
 - Ja 4-9 luokkalaisia 16 eri koulusta, 38 luokkaa, 784 oppilasta
 - 2 lukioryhmää (26 nuorta)

i. Koulujen kontakointi

- Helsingin kaupungin kouluja kontaktoitiin kasvatuksen ja koulutuksen toimialan (kasko) yhteyshenkilöiden kautta; rehtorit välittivät viestiä eri luokka-asteiden opettajille (questback kysely).
- Hankkeeseen valittiin mukaan kouluja mahdollisimman tasapuolisesti eri alueilta Helsingistä.

ii. 1-3 luokkien vierailukonsepti

- Pienimmillään koululaisilla vierailu koostui noin 30 min luokassa pidettävästä oppituntiosuudesta sekä ulkona pidettävästä noin 45-60 min osuudesta.
- Ulkona luokka jaettiin kahteen ryhmään, jotka molemmat suorittivat:
 - Taitoradan pyörille ja muille menopeleille sekä
 - Fiksun liikkujan suunnistuksen

• Taitorata pyörille ja muille menopeleille

Lähtö

Pujottelu

Liikenneympyrä

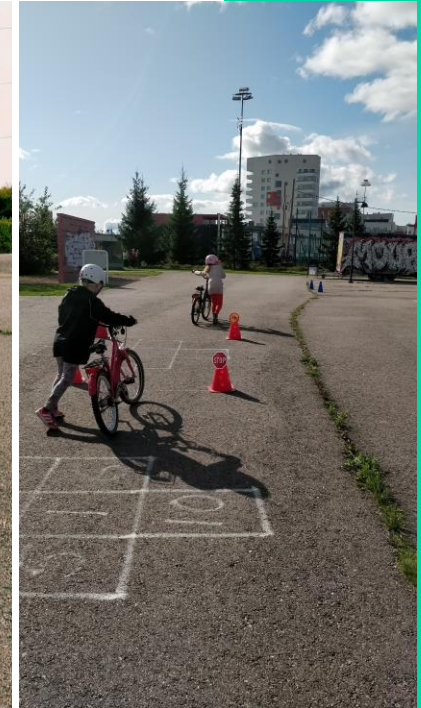
Yhdellä kädellä ajo
(tavaran kuljetus
tai suuntamerkki)

Tasapainottelu

Pysäytysharjoitus

Ohjeita ja ideoita radan toteutukseen löytyy esimerkiksi Kulkurin nettisivuilta (www.hel.fi/kulkuri) → Opettajalle ja kasvattajalle)

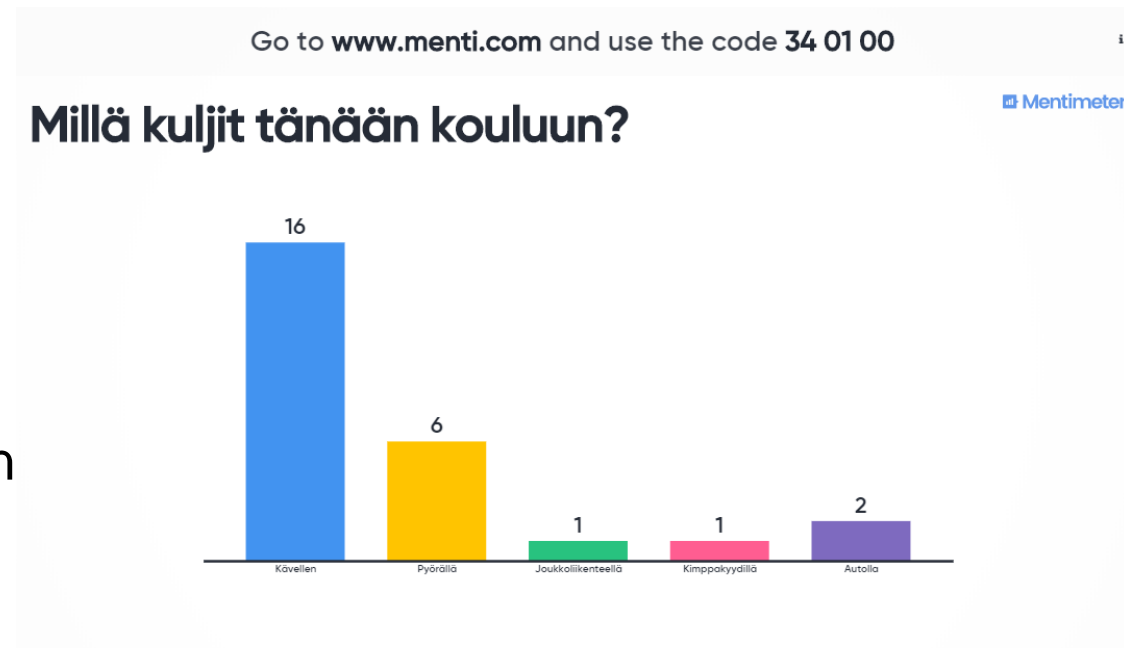

- **Fiksun liikkujan suunnistus**

- Fiksun liikkujan suunnistuksessa oppilaat etsivät 8 kpl liikennemerkkirasteja, jotka on piilotettu esimerkiksi koulun pihalle. Jokaisen rastin käänöpuolella on kestävään liikkumiseen liittyvä kysymys, sekä jokin suoritettava liike (esimerkiksi karhukävely).
- Ohjeet ja tulostettavat rastit löytyvät Kulkurin nettisivuilta (www.hel.fi/kulkuri) → Opettajalle ja kasvattajalle)

iii. 4-9 luokkien + lukioiden vierailut

- 4-6 ja 7-9 luokkalaisilla vierailu koostui 45 minuutin mittaisesta oppitunnista, jolla käsiteltiin kestäväää liikkumista, liikenteen ympäristövaikutuksia, omia ja perheen liikkumisvalintoja sekä omia mahdollisuuksia vaikuttaa.
- Oppitunnilla tehtiin myös erilaisia tehtäviä (mm. laskettiin koulumatkoista kertyviä kilometrejä vuodessa ja niistä aiheutuvia päästöjä, lisäksi oli keskustelutehtäviä ryhmissä).
- Oppitunneilla hyödynnettiin mentimeter-ohjelmaa, jonka avulla tutkittiin mm. luokan liikkumistottumuksia esimerkiksi koulumatkoilla, joukkoliikenteen käyttöä jne.
- Lukiovierailu oli rungoltaan sama kuin 7-9 lk. vierailu, mutta aihetta käsiteltiin hieman syvemmin ja tehtiin mm. laskelmia vuotuisista liikkumisen päästöistä.

iv. Palaute opettajilta

- Opettajilta pyydettiin palautetta Kulkuri-vierailusta questback-kyselyllä, kyselyyn saatiin 26 vastausta (vastausprosentti 28 %).
- Palaute oli todella positiivista ja opettajat olivat **tyytyväisiä** Kulkurin vierailuun (96% vastanneista oli samaa tai täysin samaa mieltä väittämään ”Olen opettajana tyytyväinen Kulkurin vierailuun”).
- Kestävä liikkuminen koettiin **aiheena tärkeäksi** (100 % vastanneista oli samaa tai täysin samaa mieltä) ja **oppilaille hyödylliseksi** (asteikolla 1-5 ka. 4,54).
- Aihe koettiin **ajankohtaiseksi** ja opettajat pitivät hyvänä sitä, että aiheesta tuli kertomaan koulun **ulkopuolinen asiantuntija**.
- Moni opettaja (etenkin 4-9 luokkien opettajat, joiden luokilla ei ollut ulkona pidettävää osiota) olisi kaivannut **enemmän osallistavaa ja toiminnallista osuutta** oppitunnille.
- Valtaosa opettajista **suosittelisi** Kulkuri vierailua (NPS-luku 85).
- Opettajilta saatiin jo vierailujen aikana **hyviä kehittämisideoita konseptin** toteutukseen, niin luokkaan kuin ulkorasteillekin, ideoita saatiin myös palautekyselyn avoimesta palautteesta.

Muutama nosto avoimista palautteista (1/2):

- *Minusta opetuskokonaisuus pitäisi toteuttaa kaikissa luokissa jossakin vaiheessa. Kiitos.*
- *Tästä voisi tehdä Hgin kouluille ”tietyn ikäluokan jutun” esim. kaikki 2.lk tai 3.lk tarjotaan Kulkuri-vierailijaa kouluun.*
- *Fiksun liikkujan suunnistus oli ekaluokkalaisille vielä haastava, kun eivät osaa lukea. Muuten tosi hienoa, että tallaisia järjestetään!!*
- *Oppilaat tykkäsivät sekä radasta että rasteista, ja kävimme rastehtävät vielä myöhemmin yhdessä läpi.*
- *Kiireiseen koulupäiväänkin ympäntynä tunti toimi loistavasti ja Kirsikka sai koko luokan mukaan toimintaan aivan mahtavasti. Oppilaat olivat erityisen innoissaan pyöräilystä ja yksi kertoikin seuraavana päivänä, että oli saanut kotoa luvan tulla uudestaankin pyörällä kouluun. Ihan itse!*
- *Kokonaisuus istui hyvin koulumme ilmiöviikkoon (Ympäristö luonnonsuojelun ja kestävän kehityksen näkökulmasta) ja siten toimi luokan kannalta ajateltuna hienosti. Kiitos!!!*

Muutama nosto avoimista palautteista (2/2):

- *Oli hieno saada tukea ajankohtaiseen aiheeseen, hienoa! Jos mitä vaan pystyy keksimään vielä enemmän oppilaita osallistavampaa opetusta, niin hyvä! On myös hyvä johdattaa aiheita siihen, miten oppilaat voisivat vaikuttaa eli he voivat vaikuttaa aikuisiin. Aikuisilla ja poliittisilla päättäjillä on iso vastuu. Mutta toki hyvä on luoda hyvää asennetta ympäristönsuojeluun ja omaan toimintaan.*
- *Aihe on tärkeä ja hyödyllinen, ja asioita jo enemmän tietävät oppilaat pääsivät myös jakamaan omaa tietämystään sekä kysymään ja kommentoimaan esille otettuja asioita, kun taas toisille tunnin aikana tuli paljon myös ihan uutta tietoa.*
- *Ulkorastit voisivat olla käytössä myös kylmemmillä keleillä!*
- *Kerroin tunnista muille opettajille, jotka toivoivat heti vastaavaa tuntia omille luokilleen.*
- *Kiitos - oli hyvä paketti ja juuri oikeanlainen 9 luokkalaisille - joiden teemoihin ympäristö kuuluu vielä suurempana osana kuin muiden. He ovat jo tarpeeksi isoja tätä asiaa käsittelemään ja pohtimaan.*

v. Huomioita kouluvierailuista 1/2

- Eniten kiinnostusta Kulkuri-vierailuun oli peruskouluilla, etenkin alakouluilla. Kysyntä oli suurta, eikä kaikille halukkaille valitettavasti ehditty syksyn aikana järjestää vierailua.
- Aktiivinen Kulkuri-tunti, jota toteutettiin 1-3 luokille, sai hyvää palautetta. Suurin osa lapsista piti etenkin pyörätaitoradasta, ja sitä oli odotettu kovasti. Osalla lapsista oli hankaluuksia keskittyä luokassa pidettävään osuuteen, kun he odottivat kovasti pääsyä pyörätaitoradalle.
- Toteutettu pyörätaitorata oli sopiva suurimmalle osalle 1-2 luokkalaisia, mutta isolle osalle 3 luokkalaisia jo liian helppo. Valtaosalla 1-3 luokkalaisista pyöräilytaito oli hyvää, mutta monelle taitojen harjoittelu oli selvästi tarpeen (eikä ainakaan pahitteeksi). Hauskaa oli kaikilla!
- Moni pienempi oppilas tuli vierailupäivänä ensimmäistä kertaa pyörällä kouluun, ja opettajilta jälkeinpäin saadun palautteen perusteella moni jatkoi kouluun pyöräilyä tämän jälkeen!
- Monet opettajat innostuivat taitoradasta ja jopa yllättyivät positiivisesti lasten pyöräilytaidoista ja alkoivat suunnitella pyöräilypäivää ja -retkiä tai ihan pyöräilyä liikuntatunneille.

v. Huomioita kouluvierailuista 2/2

- Helsingissä tehtiin alkusyksyllä 2019 linjaus, etteivät koulut voi antaa suosituksia lasten koulumatkapyöräilyn ikärajoista. On vanhempien päätös ja vastuu siitä, onko koulumatka turvallinen ja lapsen pyöräilytaidot riittävät koulumatkapyöräilyyn. Eli jokaisella myös pienemmällä koululaisella on mahdollisuus kulkea koulumatkaa pyörällä. Aktiivinen ja liikkuva elämäntapa omaksutaan kuitenkin jo pienenä!
- Liikunnallista osuutta olisi toivottu myös isommille koululaisille, heille voisi suunnitella esimerkiksi pyöräretkeä tai pyörähuoltoa.
- Monessa koulussa ei ollut riittävää kapasiteettia polkupyörien säilytykseen, ja siksi lapsia ei ole kannustettu tulemaan pyörällä kouluun (aiheutti myös haasteita kouluvierailujen suhteen keskusta-alueilla).
- Pienten lasten innostaminen on helpompaa, mutta miten saataisiin tuettua erityisesti murrosikäisten ja sen kynnyksellä olevien aktiivista kulkemista ja liikkumista?

b. Tapahtumat

i. Tapahtumavierailut

- Hanke vieraili kevään ja kesän aikana yhteensä 15 tapahtumassa, joissa tavoitettiin yhteensä arviolta noin 350 lasta ja noin 150 aikuista.
- Tapahtumissa järjestettiin lapsille mm. ajeluja tavarapyörän kyydissä, fiksun liikkujan suunnistusta sekä jaettiin tehtävävihkoja, -kortteja ja värityskuvia. Aikuisten kanssa keskusteltiin kestävästä liikkumisesta ja tarjottiin ympäristöpalveluiden sähköavusteista tavarapyörää kokeiltavaksi.

ii. Kestävän liikkumisen ilta

- Lokakuussa hanke järjesti Töölön koululla 4-luokkien vanhempainillan yhteydessä Kestävän liikkumisen illan, jossa käsiteltiin kestäväää liikkumista ja liikkumisen ympäristövaikutuksia Helsingissä, lasten itsenäistä koulu- ja harrastusmatkaliikkumista kaupungissa sekä lasten arkiliikkumisen tärkeyttä ja nykytilaa.
- Puhujina toimivat Antti Venho (ympäristötarkastaja, Helsingin kaupungin ympäristöpalvelut), Sanna Ojajärvi (kehittämispäällikkö, Pyöräilykuntien verkosto Oy) ja Minna Paajanen (projektipäällikkö, Helsingin kaupungin liikkumishjelma).
- Lisäksi tarjolla oli ilmaista pyörähuoltoa koulun pihalla.

iii. Lasten liikennekaupunki

- Kulkuri vieraili kesällä lasten liikennekaupungin perhepäivissä jakamassa materiaaleja ja keskustelemassa kestävästä liikkumisesta.
- Perheillä oli myös mahdollisuus testata ympäristöpalveluiden sähköavusteista tavarapyörää.
- Lisäksi hanke valmisteli liikennekaupungille suunnistuksen, jonka teemana on kestävä liikkuminen sekä ennakkotehtävän, jota liikennekaupunki voi tarjota koululaisryhmille.

c. Tuotetut materiaalit

- **Tehtäväkortit lapsille**
 - 3 erilaista (teemoina kävely, pyöräily ja joukkoliikenne)
- **Infolyeri vanhemmille**
 - Tietoa kestävästä liikkumisesta eri näkökulmista lasten vanhemmille (ympäristö, terveys, turvallisuus)
- **Tehtävävihko ”Hyppää Hetan matkaan”**
 - Tehtävävihkossa kerrotaan kestävästä liikkumisesta tarinan ja erilaisten tehtävien kautta. Lapsia kannustettiin tekemään ja lukemaan sitä yhdessä vanhempiensa kanssa.
- **Animaatiovideo Kestävästä liikkumisesta**
 - Lyhyt, kiinnostava ja innostava animaatiovideo, joka toimii esimerkiksi introna kestävästä liikkumisesta käsitteeseen oppitunneilla.

→ Materiaalien sähköiset versiot löytyvät Kulkurin nettisivuilta: www.hel.fi/kulkuri

c. Tuotetut materiaalit

Kulkuri kestävän liikkumisen lähettiläs

on Helsingin kaupungin ympäristöasetuslaki, joka on saanut Liikenne- ja viestintäministeriön liikkuemisen ohjauksen valtionavustusta. Kulkuri viestii Helsingin koulussa sekä erilaisissa tapahtumissa ja jakaa tietoa kestävästä liikkumisesta ja sen eduista.

Kestävä eli viisas liikkuminen on kulkemista ympäristöä säästävällä, turvallisella, terveellisesti, sujuvasti ja taloudellisesti.

Testaa, oletko viisas liikkuja!

- Kuljen lyhyet matkat mieluiten omia lihaksia käyttäen eli esimerkiksi kävelen, pyöräilen tai potkulaudalla
- Suosin joukkoliikennettä auton sijaan
- Minulla on vähäpäästöinen auto tai en omista autoa
- Jos ajan autoa, noudatan taloudellista ajotapaa
- Jos ajan autoa, tarjoan kyydin myös muille
- Pidän etäpäiviä ja suosin skype-kokouksia (jos työn luonne sen sallii)
- Vältän lentomatkustamista

Mitä enemmän sait rakseja ruutuihin, sitä viisaampi liikkuja olet!

Minne ikinä oletkin menossa, mieli mietä sinne liiket.

Potta päähän ja polkemaan!

Helsinki
Kulkuri

Töppöstä toisen eteen!

Helsinki
Kulkuri

Koko jengi kyytiin!

Helsinki
Kulkuri

Hyppää Hetan matkaan!

Fiksun liikkujan tehtäväviikko

Helsinki

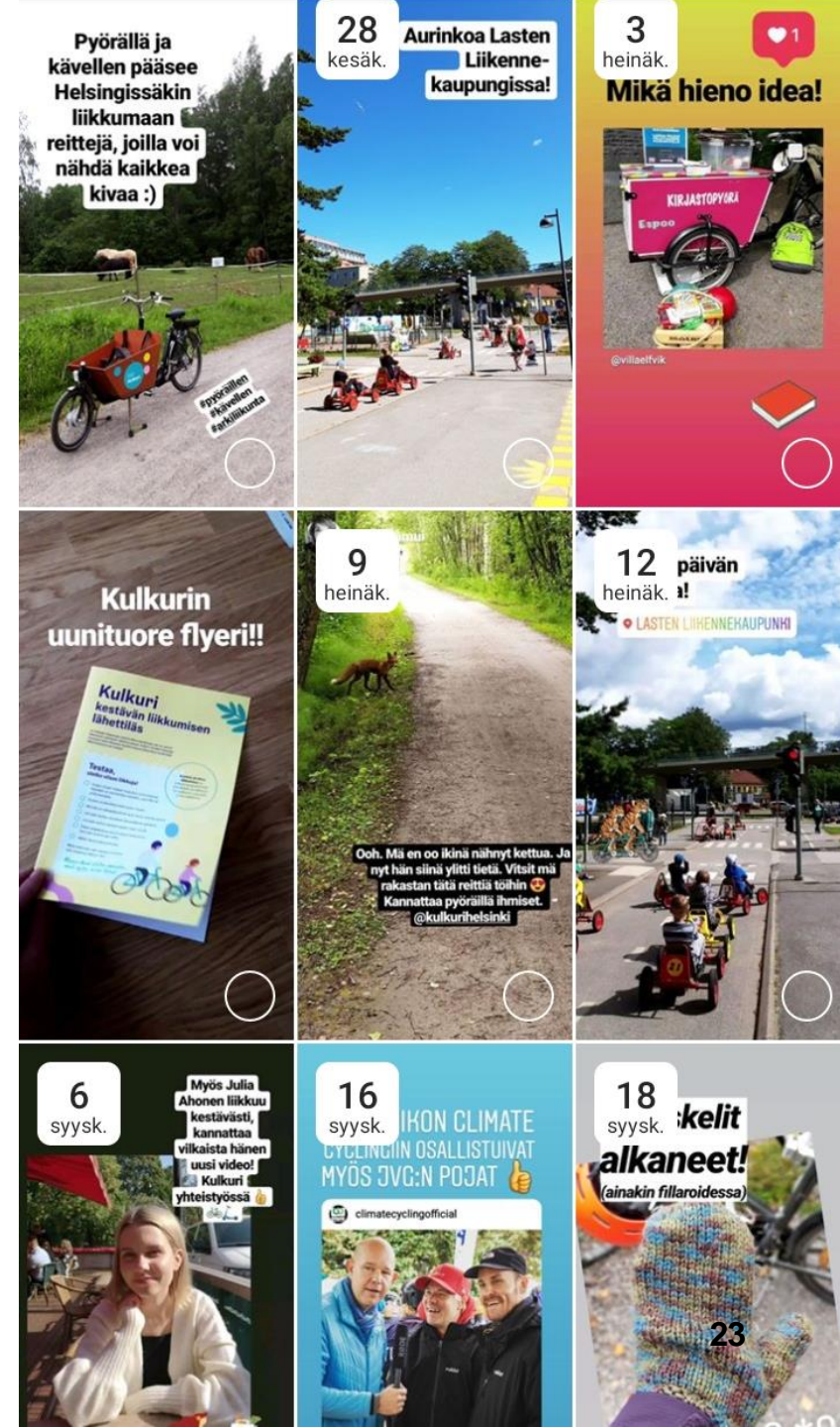
d. Viestintä

- Kulkurin viestintää haluttiin toteuttaa nuorison suosimissa somekanavissa (Instagram ja Youtube).
- Kulkurin nettisivut on sen sijaan suunnattu lasten huoltajille sekä opettajille ja kasvattajille. Sivut löytyvät osoitteesta:
<https://www.hel.fi/kulkuri>
 - Sivuilta löytyy hankkeen toteuttamat materiaalit sähköisessä muodossa (opetusmateriaalit luokkaan, tehtävävihko, animaatiovideo, infolehtinen vanhemmille sekä ohjeita ja ideoita Taitoradan toteutukseen ja Fiksun liikkujan suunnistukseen)

i. Instagram ja Youtube

- Hankeen Instagram-tili: @kulkurihelsinki
- Instagram-tilin kohdetyhmäksi oli alun perin suunniteltu koululaisia, mutta sovelluksen ikärajan ollessa 13 vuotta, ei tätä nuorempia haluttu kannustaa palvelun käyttöön. Kulkurin Instagram-tili on avoin seurattavaksi kaikille aiheesta kiinnostuneille!
- Eniten some-näkyvyyttä aihe sai vaikuttajayhteistyön kautta: Julia Ahosen kanssa yhteistyössä toteutettu Youtube-video saavutti vuoden 2019 loppuun mennessä **yli 9500 katselukertaa**. Video löytyy osoitteesta:

<https://www.youtube.com/watch?v=EEHsREgTnN0&t=422s>

4. Tulokset

- Hankkeessa luotiin **Kestävän liikkumisen oppituntikonaisuus** eri luokka-asteille (1-3 lk., 4-6 lk., ja 7-9 lk.).
- Kokonaisuutta testattiin ja samalla kehitettiin yhteensä lähes 100 kouluvierailulla, joilla **tavoitettiin yli 1900 oppilasta 31 Helsingin koulusta**. Lisäksi toteutettiin 2 lukiovierailua.
- 1-3 luokkien konseptiin kuului luokassa pidettävän oppituntiosuuden lisäksi ulkona suoritettava **Taitorata pyörille ja/tai potkulaudoille sekä Fiksun liikkujan suunnistus**, tämä vierailukonsepti oli erittäin pidetty.
- Myös tätä vanhempien oppilaiden vain luokassa pidetty vierailu sai hyvää palautetta.
- Hankkeen puitteissa tuotettiin erilaista painettua ja sähköistä materiaalia koulu- ja tapahtumavierailujen tueksi sekä viestintää varten.
- **Painetut materiaalit** (esim. tehtävävihko ja -kortit) olivat mukava lisä jaettavaksi esimerkiksi oppitunnilla kotiin viemiseksi sekä tapahtumissa.
- Kaikki hankkeen tuottamat materiaalit ovat vapaasti opettajien ja kasvattajien hyödynnettävissä hankkeen nettisivuilla (<https://www.hel.fi/kulkuri>).
- Hankkeen puitteissa kokeiltiin myös erilaisia keinoja tavoittaa lapsiperheitä Helsingissä (yhteensä 15 erilaista tapahtumavierailua).
- **Some-viestintää** toteutettiin pääasiassa instagramissa ja youtubessa.

5. Johtopäätökset 1/2

Kouluvierailut

- Kouluilla oli kova kysyntä ja kiinnostus vierailuille. Kestävä liikkuminen on kouluille aiheena ajankohtainen ja kiinnostava, sekä ympäristö-, terveys- että turvallisuusnäkökulmista.
- Pyörätaitoradan ansiosta saatiin aktivoitua (ja rohkaistua) pienempiä oppilaita koulumatkapyöräilyyn (ainakin vierailupäivänä, kokemusten mukaan koulumatkapyöräily myös jatkui monen osalta).
- Vaikka vanhemmat oppilaat (4 lk. ylöspäin) eivät enää välttämättä tarvitse pyöräilytaitojen harjoittelua, olisi joku aktiivinen ja pyöräilyyn/kävelyyn innostava osuus myös heille tervetullut; esimerkiksi pyöräretki, tai liikennetaitojen harjoittelu alueella tms. Pyöräilyosuuden (tai potkulautailu/kävely) voisi hyvin liittää myös esimerkiksi liikuntatuntiin!
- Kouluvierailun oppituntiosuuden sisältöä (kestävä liikkuminen, liikkumisen päästöt, omat ja perheen liikkumisvalinnat, vaikuttaminen) ajatellen, 4-5 luokkalaiset (ja sitä vanhemmat) voisivat olla otollisinta kohderyhmää. Ympäristöaiheita käsitellään kyllä läpileikkaavana teemana monessa oppiaineessa (opettajasta riippuen tosin), mutta varsinaisesti esimerkiksi ilmastonmuutosta käsitellään vasta ylemmillä luokilla. Moni koululainen oli silti hyvin tietoinen aiheesta ja mm. liikenteen ympäristönäkökulmista. Liikkumisvalintojen kytköstä esimerkiksi ilmastonmuutokseen, kaupungin ilmanlaatuun ja meluun sekä omaan terveyteen oli kuitenkin hyödyllistä käsitellä.
- Vierailut kouluilla nostivat teemaa esille myös opettajanhuonekeskusteluissa, ajatuksia ja keskustelua heräsi mm. pyörätelineiden riittävydestä ja piha-alueiden turvallisuudesta.

5. Johtopäätökset 2/2

Tapahtumat

- Hankkeen puitteissa kokeiltiin erilaisia keinoja tavoittaa lapsiperheitä Helsingissä; tehokkaimmiksi koettiin lapsiperheille suunnatut tapahtumat viikonloppuisin. Lasten liikennekaupungissa vierailee etenkin kesäisin paljon perheitä, ja sitä kautta on mahdollisuus tavoittaa myös paljon lasten vanhempia.

Viestintä

- Some-viestinnän ehdottomasti vaikuttavin keino oli tube-vaikuttajan kanssa kaupallisena yhteistyönä toteutettu video, joka saavutti huomattavan määrän katselukertoja. Instagram ei kanavana ainakaan Kulkuri-hankkeella toiminut lasten ja nuorten tavoittamisen keinona (sovelluksen ikärajan vuoksi).

6. Ehdotuksia jatkotoimenpiteiksi

- Liikenteen päästöjen vähentämiseksi, hiilineutraalisuustavoitteiden saavuttamiseksi sekä arkiliikkumisen lisäämiseksi olisi tärkeää, että kestävä liikunnan asennekasvatustyötä jatkettaisiin Helsingin koululaisille.
- Helsingin koulujen oppilasmäärä huomioiden, kouluvierailukonseptin toteuttaminen vaatisi kuitenkin huomattavaa resurssia ympäristöpalveluilta. Vaihtoehtona voisi olla vapaaehtoisten tahojen hyödyntäminen.
- Myös opettajia voisi aktivoida kestävä liikunnan teeman käsittelyyn nyt olemassa olevien materiaalien avulla. Hyviä ajankohtia voisivat olla kansainväliset ja valtakunnalliset teemaviikot, kuten Pyöräilyviikko toukokuussa, Liikkujan viikko syyskuussa + Auton vapaapäivä sekä Liikenneturvallisuusviikko syksyisin.
- Opettajille voisi järjestää alueellista koulutusta aiheesta, esimerkiksi sisällyttää kestävä liikunnasta muihin ympäristökasvatukseen koulutuksiin. Opettajia voisi myös ottaa tiiviimmin mukaan sisällön suunnitteluun.
- Opettajia voisi aktivoida ja innostaa sisällyttämään pyöräilyä liikuntatunneille!
- Aiheen käsittelyä voisi viedä myös iltapäiväkerhojen toimintaan tai nuorisotyöhön.
- Helsingissä Lasten liikennekaupungissa vierailee vuosittain valtava määrä koululaisia, kestävä liikunnan teemaa kannattaisi sisällyttää vielä enemmän heidän toimintaansa – haasteena kuitenkin on, että liikennekaupungin oppituntiosuus, joka painottuu liikenneturvallisuuteen, on jo hyvin tiivis ja täynnä asiaa.
- Liikennekaupunki sekä lapsiperheille suunnatut tapahtumat ovat hyvä väylä tavoittaa perheitä jatkossakin.